

A G20 Pittsburgh-ben

Simai Mihály

1999 szeptemberében a G7 pénzügyminiszterei és központi bankjainak vezetői úgy döntöttek, hogy kibővítik a világgazdaságról és a pénzügyi rendszerről folytatott dialógus résztvevőinek körét, és bevonnak más, gazdasági szempontból fontos országokat. Ez eredetileg Clinton elnök javaslata volt az ázsiai pénzügyi válságot követően, amelyik 1997-ben kezdődött. A cél az volt, hogy állandó fórumot hozzanak létre a fontos államok közötti informális tárgyalásokra a nemzetközi pénzpiaci és világgazdasági stabilitás érdekében. A G20 megalakítása azt tükrözte, hogy a fejlett államok felismerték a világgazdaságban végbement hatalmi változások következményeit, az ún. felemelkedő gazdaságok növekvő fontosságát. A G20 mandátumát abban határozták meg, hogy mozdítsa elő a nemzetközi tárgyalásokat azokban a témákban, melyekben még nem született megegyezés, és segítse elő a pénzügyi válságok elkerülését, szabályok, szabványok és átláthatóság megteremtésével a rendszerben. Az USA elleni 2001 szeptemberi terrortámadás a terroristák finanszírozásának problematikájára is kiterjesztette mandátumát. A G20 tagjai: Argentína, Ausztrália, Brazília, Dél-Afrika, Dél-Korea, Egyesült Királyság, Egyesült Államok, Franciaország, India, Indonézia, Japán, Kanada, Kína, Mexikó, Németország, Olaszország, Oroszország, Szaúd-Arábia, Törökország, és az Európai Unió, továbbá a Nemzetközi Valutaalap, a Világbank, a Nemzetközi Monetáris és Pénzügyi Bizottság (*ex*

officio), és a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank Fejlesztési Bizottsága (*ex officio*).

1999 után a G20 évente tanácskozott magas szinten. (Pénzügyminisztereiik természetesen gyakrabban jöttek össze.) Azonban 2009 az első olyan esztendő, amikor a csúcstalálkozóra háromszor is sor került. A pittsburgh-i tanácskozásnak különös jelentősége volt. Napirendjére tűzték ugyanis a világgazdaság valamennyi lényeges kérdését: a gazdasági, fejlődési, környezeti, energiabiztonsági, élelmiszerellátás-biztonsági és az Iránnal kapcsolatos politikai-biztonsági kérdéseket is.

A pittsburgh-i eredmények a következőkben foglalhatók össze:

- 1) Világossá tették, hogy folytatják a gazdasági ösztönzés politikáját, egészen addig, amíg nem kerül sor tényleges, tartós, a magánszektor által ösztönzött gazdasági fellendülésre.
- 2) Megállapodtak abban, hogy a válságból való kilábalásra átgondolt, sokoldalú, jól szervezett piackonform stratégiákat dolgoznak ki, amelyek jövőre már megindíthatóak. Ezeket abban a mértékben alkalmazzák, amennyire a gazdasági feltételek megkövetelik.
- 3) Megfelelő kereteket alakítanak ki egy olyan világgazdaság megteremtéséhez, amelyben a növekedés kiegyensúlyozott. Ennek alapjait nagymértékben a kínai, a német és a japán lakossági fogyasztás növelésére építik, hogy ösztönözzék a belső

keresletet és az importot. Ezzel lehetővé teszik az USA számára a megtakarítások jelentős növelését.

- 4) A csúcskonferencia tovább lépett a belső, de nemzetközileg koordinált pénzügyi szabályozás erősítésére tett döntésekben. Ezek között központi jelentőségű a bankok tőkéje minőségének javítása, a likviditás erősítése és a bankárok anyagi ösztönzésének e célok megvalósításához való kapcsolása.
- 5) A csúcskonferencia döntő lépést tett a nemzetközi pénzügyi szervezetek reformja terén. Megerősítette, hogy a fejlődők javára 2011-re előírányzott legalább ötszázalékos kvótáreszesedés, emelést a Nemzetközi Valutaalapban végrehajtják. Ezzel csökkentik a hagyományos vezető fejlett államok szavazati arányát.
- 6) Lényegében megállapodtak a decemberben, Koppenhágában összeülő éghajlati konferencia kritikus kérdésében, a klímaváltozást korlátozó intézkedések finanszírozási forrásaiban és felhasználásának mechanizmusaiban.
- 7) Történelmi jelentőségű a G20 döntése arról, hogy ez a szervezet, illetve csoport lesz a világgazdaság kormányzásának központi intézménye. Ez azoknak a változásoknak szervezeti elismerését tükrözi, amelyek a világgazdaságban végbementek. Ezzel a feltörekvő államok lehetőséget nyertek arra, hogy nagyobb szerepet játszanak a nemzetközi rendszer működési szabályainak kialakításában.
- 8) A Pénzügyi Stabilitási Igazgatóság formailag is elismert szerepet kapott a Világbank, a Nemzetközi Valutaalap és a Világkereskedelmi Szervezet mellett mint a világgazdaság menedzselésének negyedik oszlopa. Ez a szervezet lesz a G20 legfőbb tanácsadó testülete.
- 9) Elhatározták, hogy a következő csúcst a kanadai és a dél-koreai miniszterelnök közös elnöklésével Kanadában tartják,

Muskokában, 2010 júniusában, ahol a G8 és a G20 közösen tanácskozik. Addig, amíg a válság tart, a csúcs résztvevői évente kétszer üléseznek majd.

- 10) Kapacitásuk erősítésére újabb miniszteri testületekkel bővítették a G20 hálózatát, az energiaügyi, a munkaügyi és valószínűleg a fejlesztési miniszterek tanácsával.

Nem foglalkozott érdemben a G20-csúcs a világkereskedelem problematikájával, s elkerülte az elkerülhetetlenül szembenállással veszélyeztető dohai forduló témáját. Nem tárt fel olyan új pénzügyi forrásokat sem, amelyek a szegénység csökkentéséhez hozzájárulhattak volna a fejlődő világban. Elkerülte a globális egészségügyi biztonság témájának napirendre tűzését is.

* * * * *

Eddig megjelent számaink megtekinthetők és letölthetők a www.vki.hu honlapról